

Sahâbe Hakkındaki Akîdemiz

– Polat Akyol · 23 Nisan 2020

SAHÂBE HAKKINDAKİ AKÎDEMİZ

Mukaddime:

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ü Teâlâ'nın Adıyla...

Hamd, Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini hiç kimse saptıramaz, saptırdığını ise hiç kimse hidâyete erdiremez. Şehâdet ederim ki, Allâh'tan başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed aleyhisselâm O'nun kulu ve Rasûlü'dür...

Bundan sonra:

Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'in inanç esaslarından bir tanesi de, Ashâb'ı Kirâm'ı hayırla yâd etmek, onlara tan etmemek, hata ve kusurlarını araştırmadan hesaplarını Allâh'ü Teâlâ'ya havâle etmektir. Bu îmân ehlinin vazgeçilmez bir düstûrudur.

Çünkü Allâh subhânehû ve teâlâ bu kimseleri yüce kelâmında övmüş, onlardan râzı olduğunu beyân etmiştir. Yine onlar, Rasûlullâh sallallahu aleyhi ve sellem'in dilinden cennetle müjdelenen, tezkiye olunan, sâdik, güvenilir, âdil ve insânların en hayırlıları olduğu bildirilen kimselerdir.

Allâh'ın ve Rasûl'ünün sevdiklerini sevmek, buğzettiklerine ise buğzetmek îmânın şûbelerinden bir şûbedir.

Allâh subhânehû ve teâlâ şöyle buyurmaktadır.

“Muhâcir'den ve Ensar'dan (İslâm'a girmekte) ilk önce geçenlerle bunlara ihsan ile tâbi olanlar Allâh onlardan râzı olmuştur, onlarda O'ndan râzı olmuşlardır. Onlara altlarından ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş budur.” (Tevbe: 9/100)

Âyeti kerîmenin delâleti açıktır. Allâh'ü teâlâ hem sahâbeden râzı olduğunu bildirmiş, hem de onları bizim için tâbi olunup takib edilecek kimseler kılmıştır. Bunun sonucunda da selâmet yurdu olan cenneti vâdetmiştir.

Bir başka âyette ise şöyle buyurulmaktadır:

“Allâh şu mü'minlerden râzı olmuştur ki onlar ağacın altında sana biat ediyorlardı. Allâh onların gönüllerinden geçeni bildiği için onların üzerine huzur ve güven indirdi ve onlara yakın bir fetih verdi.” (Fetih:18/18)

Âyette bildirilen hâdise Rıdvan Biatı'dır. Bu âyeti kerîmede de Allâh'ü teâlâ sahâbeden râzı olduğunu bildirmiştir.

İbni Teymiyye rahîmehullâh ayetle alâkalı olarak şöyle der: “Allâh'ın râzı olması kadîm bir sıfattır. O,

ancak rızasını gerektiren şeyleri yapacağını bildiği kuldân râzı olur. Allâh kendisinden râzı olduğu kimseye gazâb etmez. Allâh'ın kendisinden râzı olduğunu bildirdiği herkes cennetliklerdendir..." (es-Sârimu'l-Meslûl)

Sahâbe'nin fazîletinden bahseden birçok hadîsi şerif bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir: "Nesillerin en hayırlıları benim devrimde yaşayanlar, sonra onları takip edenler, sonra onları takip edenler." (Buhâri, Müslim)

"Ashâbımdan hiçbirisine hakaret etmeyin. Sizden biriniz Uhud dağı kadar altını sadaka olarak dağıtsa, onun verdiği sadaka onlardan birisinin verdiği bir avuç sadakaya hatta yarısına bile denk olmaz." (Buhari, Müslim)

Birinci hadîsi şerif en hayırlı neslin sahâbe nesli olduğunun delilidir. İkinci hadîste ise ashâba hakaret etmenin nehyedilmesi (yasaklanması) ve hiçbir müslümanın amel bakımından onlara denk olamayacağı beyân olunmuştur.

İmâm Ahmed b. Hanbel, İmâm Nevevî, Hâfız İbni Hacer ve daha birçok ehli sünnet âlimi -Allâh onlardan râzı olsun- hiçbir amelin sahâbe olmakla kıyaslanamayacağını söylemişlerdir. Sahâbenin fazileti hakkında yukarıda zikredilen deliller ve zikredilmeyen birçok nakle rağmen haddi aşarak onları tekfîr eden, onlara tan eden ve eleştiren kimseler ortaya çıkmıştır.

Acaba bu kimselerin İslâm Dîni'ndeki hükmü nedir? İslâm ulemâsı bu meseledeki hükümleri illetlerine göre kısımlara ayırmışlardır. Bu görüşlerin özeti şöyledir:

1- Sahâbenin tamamına veya çoğuna irtidat, küfür, şirk ve fık ehli olma şeklindeki hakaret:

Bunları işleyen kişi bazı nedenlerden ötürü kâfîrdir. Bu sebeplerden bazıları şunlardır: Kur'ân ve Sünneti bize nakleden kimselerin bu sıfatlarla itham olunmaları, naklettiklerinde şüpheyi doğurur ki bu söz vahyi inkârdır.

Yine Kur'ân'da övülen kimselerin yerilmesi söz konusudur. Bunu yapmak ise kesin ilmi yani vahyi inkar etmektir.

Ayrıca bu tür söylemler Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'i inciten şeylerdendir. O'nu incitmekte küfür olan amellerdendir.

Bu inanç sahibi kimseler Râfızîlerdir.

İmâm İbni Teymiyye rahîmehullâh el-Akîdetu'l Vasıtiyye adlı eserinde şöyle der:

Râfızîler -Allah müstehaklarını versin- ashâb radiyallâhu anhum'a dil uzatırlar, onlara lanet okurlar. Hatta onların bazıalarını ya da hepsini tekfîr dahi ederler. Onların büyük çoğunluğu ise ashâbın çoğuna ve halifelere dil uzatmakla birlikte Ali ve onun çocukları hususunda aşırıya gider, onların ilâhlıklarına inanırlar.

Bunlar önceleri Yahûdi olan, sonradan İslâm'a girip, müslümanlara ve İslâm'a kötülük yapmak maksadını güden Abdullah b. Sebe'nin önderliğinde Ali radiyallâhu anh'ın zamanında ortaya çıkmışlardır. Nitekim daha önceden Yahûdiler de Hıristiyanlığa karşı böyle tuzaklar kurmuş ve Hıristiyanlığı ifsad etmişlerdi...

2- Sahâbenin bir kısmına dînlerini tenkit edecek şekilde yapılan hakaret:

Hakkında mütevâtir haber bulunan kimselerin dînlerini tenkit etmek küfürdür. Çünkü burada mütevâtir haberin inkârı söz konusudur.

Haklarında mütevâtir haber bulunmayan sahâbeye hakaret etmek ise büyük günahlardandır.

İmâm Muhammed b. Abdulvehhab rahîmehullâh şöyle demiştir: “Sahâbenin fazileti ve olgunluğu hakkındaki nakiller mütevâtir olmayan kişilerdense, görünen odur ki ona hakaret eden fâsiktr. Ancak Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem ile sohbeti yönünden ona hakaret etmesi müstesna, o zaman kâfir olur.” (er-Reddu ale'r-Râfida)

3- Sahâbeden bazılarına dînlerini tenkit etmeyecek şekilde hakaret etmek:

Bunu yapan kimseler te'dib ve tâzir edilirler.

İmâm İbni Teymiyye rahîmehullâh şöyle der: “Sahâbelere adâlet ve dînlerini değil de, cimrilik, korkaklık, ilmi az olmak, zühdü az olmak gibi bazı özelliklerini tenkit edecek şekilde hakaret eden kimse te'dib ve tâziri hak eder. Sırf bundan dolayı onun kâfir olduğuna hükmetmeyiz...” (es-Sârim'l-Meslûl)

Sonuç olarak Ashâb'ı Kirâm'a hakaret etmek çirkin olan amellerdendir. Gerek sahâbe, gerek sahâbe olmayan her Müslümanın kanı ve malı bir başka Müslüman için haramdır. Müslüman olduğunu iddia eden her kul bu esasa riâyet etmelidir.

Allâh Rasûlü sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmaktadır:

“Ashâbıma dil uzatanları gördüğünüz vakit, Allâh'ın laneti üzerinize olsun deyiniz.” (Tirmizî)

“Allâh, Ashâbıma sövene lânet etsin.” (Ebû Dâvud)

Ya Rabbi! Bizlere sevdiklerini sevdin, övdüklerini övdür. Sevmediklerinden bizleri uzak eyle. Bizleri râzı olacağıın amellerle donat. Allâhumme âmin.

Hâtime:

Hamd âlemlerin rabbi olan Allâh'a mahsustur. Salât ve selâm yaratılmışların en hayırlısı Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'in, âlinin ve ashabının üzerine olsun.

Yardım ve başarı, izzet ve şeref Allâh'tandır.

O, her şeyin en iyisini bilendir.

Muvahhid Kullara Selâm Olsun.

KAYNAK :

Abdurrezzâk el-Muhâcir